

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 20.03.2003, sp. zn. 15 Cmo 10/2003, ECLI:CZ:VSPH:2003:15.CMO.10.2003.1

Číslo: 18/2004

Právní věta: Zjištěná pohledávka konkursního věřitele zaniká i v případě, že byla v souladu se zákonem uspokojena mimo konkurs. Převodce (prodávající) zůstává poplatníkem daně z převodu nemovitostí a nabyvatel ručitelem za úhradu této daně (§ 8 odst. 1 písm. a/ zákona č. 357/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů) i po dalších změnách vlastnictví převáděných nemovitostí.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 20.03.2003

Spisová značka: 15 Cmo 10/2003

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Konkurs

Předpisy: § 23 odst. 1 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 30 odst. 1 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 30 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 8 předpisu č. 357/1992Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý s o u d v P l z n i r o z s u d k e m z e d n e 7 . 1 1 . 2 0 0 2 z a m í t l ž a l o b u n a u r č e n í , ž e ž a l o v a n ý n e m á z a ú p a d c e m K . V . p o h l e d á v k u v e v ý š i 9 4 9 3 3 4 7 K č z p l a t e b n í h o v ý m ě r u z e d n e 5 . 3 . 1 9 9 7 , k t e r ý m b y l a v y m ě ř e n a ú p a d c i d a ň z p ř e v o d u n e m o v i t o s t í , a z p l a t e b n í h o v ý m ě r u z e d n e 2 6 . 2 . 2 0 0 2 , k t e r ý m b y l o v y m ě ř e n o p e n á l e z a n e z a p l a c e n o u d a ň z p ř e v o d u n e m o v i t o s t í . D á l e r o z h o d l , ž e ž á d n ý z ú č a s t n í k ů n e m á p r á v o n a n á h r a d u n á k l a d ů ř í z e n í . P ř i s v ě m r o z h o d n u t í v y š e l s o u d p r v n í h o s t u p n ě z e z j i š t ě n í , ž e p o h l e d á v k a p ř i h l á š e n á ž a l o v a n ý m d o s o u p i s u k o n k u r s n í p o d s t a t y p ř e d s t a v u j e v y m ě ř e n o u d a ň z p ř e v o d u n e m o v i t o s t í a p e n á l e z a n e z a p l a c e n í t ě t o d a ň ě , ž e d a ň z p ř e v o d u n e m o v i t o s t í b y l a ú p a d c i j a k o p r o d á v a j í c í m u v y m ě ř e n a n a z á k l a d ě s m l o u v y o p r o d e j i p o d n i k u z 2 0 . 4 . 1 9 9 9 , k t e r o u ú p a d c e ú p l a t n ě p ř e v e d l p o d n i k „ P . P . “ n a n a b y v a t e l e B . , s . r . o . , P . a p r á v n í ú č i n k y v k l a d u d o k a t a s t r u n e m o v i t o s t í n a s t a l y k e d n i 2 6 . 4 . 1 9 9 5 . D á l e z j i s t i l , ž e r o z s u d k e m k r a j s k é h o s o u d u , k t e r ý n a b y l p r á v n í m o c i 2 4 . 1 . 2 0 0 2 , s o u d r o z h o d l , ž e v l a s t n í k e m p o d n i k u P . P . j e s t á l e ú p a d c e , k t e r ý o d k u p n í s m l o u v y p l a t n ě o d s t o u p i l , a t o k d a t u 6 . 9 . 1 9 9 6 . N a z á k l a d ě t ě c h t o z j i š t ě n í d o s p ě l s o u d p r v n í h o s t u p n ě k z á v ě r u , ž e ž a l o b a n e n í d ů v o d n á , n e b o ť p o d l e § 9 o d s t . 2 z á k o n a č . 3 5 7 / 1 9 9 2 S b . , o d a n i d ě d i c k é , o d a n i d a r o v a c í a d a n i z p ř e v o d u n e m o v i t o s t í j e p ř e d m ě t e m d a ň ě z p ř e v o d u n e m o v i t o s t í t a k ě ú p l a t n ý p ř e v o d v l a s t n i c t v í k n e m o v i t o s t e m v p ř í p a d ě , k d y d o j d e n á s l e d n ě k o d s t o u p e n í o d s m l o u v y a s m l o u v a s e t í m t o o d p o č á t k u r u š í . T e n t o d o p a d m ů ž e b ý t z m í r n ě n p o u z e m o d e r a č n í m u s t a n o v e n í m § 2 5 o d s t .

3 zmíněného zákona, podle kterého finanční ředitelství na žádost daňového subjektu daň z převodu nemovitostí promine v případech odstoupení od smlouvy, pokud k němu dojde ve lhůtě šesti měsíců ode dne vzniku právních účinků vkladu práva do katastru nemovitostí. Podle tohoto zákona je nepochybné, že daňovým subjektem byl pozdější úpadce K. V. a o moderační postup podle § 25 odst. 3 zmíněného zákona včas nepožádal, takže pohledávka přihlášená žalovaným do soupisu konkursní podstaty je oprávněná.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolání žalobkyně. V odvolání poukázala na to, že proti rozsudku krajského soudu, kterým soud určil vlastnictví úpadce k podniku P. P., bylo podáno dovolání, o němž nebylo dosud rozhodnuto, takže nelze teoreticky vyloučit možnost, že předmětný majetek bude přisouzen společnosti B., s. r. o. Dále poukázala na to, že také na společnost B., s. r. o., byl prohlášen konkurs a žalovaný stejnou pohledávkou, která je předmětem tohoto sporu, přihlásil jako svou pohledávku za úpadcem B., s. r. o. Tato pohledávka byla zjištěna, takže žalovaný tutéž pohledávku uplatnil dvakrát.

Žalovaný vyvracel vývody odvolání a navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen.

V r c h n í s o u d v Praze přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení jemu předcházející podle § 212 a 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. Proto rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně úplně zjistil skutkový stav věci a dospěl ke správnému právnímu závěru o tom, že pohledávka uváděná v žalobě a přihlášená žalovaným řádně do konkursního řízení vedeného proti úpadci K. V. je po právu. Odvolací soud se zcela ztotožňuje s právními závěry obsaženými v odůvodnění soudu prvního stupně, a proto na ně také odkazuje s tím doplňkem, že jestliže zákon č. 357/1992 Sb. v § 9 odst. 2 stanoví, že předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod vlastnictví k nemovitostem i v případě, kdy dojde následně k odstoupení od smlouvy a smlouva se tím od počátku ruší, tím spíše dopadá toto ustanovení na případy, kdy dojde k odstoupení od smlouvy a smlouva se ruší až dojitím úkonu obsahujícího odstupující projev, jako je tomu u odstoupení od smlouvy o prodeji podniku, která se řídí režimem obchodního zákoníku, a kde v důsledku odstoupení se smlouva neruší od počátku, nýbrž od dojití odstupujícího projevu druhé smluvní straně. V každém případě však i pro tuto eventualitu zcela platí ustanovení § 9 odst. 1 zmíněného zákona o tom, že předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem včetně vypořádání podílového spoluvlastnictví. Smlouva o prodeji podniku je bezesporu úplatným převodem vlastnictví k nemovitostem a daňová povinnost poplatníkům této daně zůstává zcela zachována bez ohledu na to, zda později došlo k platnému odstoupení od takové smlouvy. Odvolací soud se ztotožňuje s právním závěrem soudu prvního stupně, že zákonem stanovené povinnosti platit daň z převodu nemovitostí mohou být zmírněny pouze podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 357/1992 Sb., přičemž podmínky pro použití tohoto ustanovení v tomto případě nejsou splněny.

Argumenty uváděné žalobkyní v odvolání odvolací soud neshledal důvodnými. Podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. poplatníkem daně z převodu nemovitostí je převodce (prodávající), nabyvatel je v tomto případě ručitelem. Je proto zcela nerozhodné, zda po uzavření smlouvy o prodeji podniku a jejím vkladu do katastru nemovitostí došlo k platnému odstoupení od této smlouvy a došlo opět ke změně vlastnictví nemovitostí, protože daňová povinnost vztahující se k dani z převodu nemovitostí není vázána na vlastnictví k převáděné nemovitosti, nýbrž na to, kdo je prodávajícím a kdo nabyvatelem nemovitostí podle smlouvy o úplatném převodu nemovitostí. Je nesporné, že prodávajícím v daném případě byl úpadce a nabyvatelem obchodní společnost B., s. r. o. Tyto osoby zůstávají osobami povinnými platit daň z převodu nemovitostí bez ohledu na pozdější změny ve vlastnictví převáděných nemovitostí, a to na základě smlouvy o prodeji podniku.

Také námitka žalobkyně o tom, že žalovaný stejnou pohledávku uplatnil v konkursním řízení vedeném proti obch. společnosti B., s. r. o., není důvodná. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb. zmíněného shora, poplatníkem daně je prodávající a nabyvatel je ručitelem za zaplacení této daně. Nic proto nebrání žalovanému, aby nezaplacenou daň z převodu nemovitosti požadoval jak na prodávajícím (úpadci K. V.), tak na ručiteli této daně - obchodní společnosti B., s. r. o. Bude-li v některém z těchto konkursních řízení uplatněná pohledávka žalovaného uhrazena, do výše této úhrady zaniká pohledávka i v druhém konkursním řízení, takže nemůže dojít k situaci, že pohledávka žalovaného bude uspokojena dvakrát.

Z těchto všech důvodů odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil, včetně akcesorického výroku o nákladech řízení (§ 219 o. s. ř.).